

Wilna

Rekonstruiertes Großfürstliches Schloss Vilnius
August 2024

Teil 2

24

Renesansinis priesalis

Renaissance anteroom

Ši patalpa istoriškai turėjo būti priesalis, arba prieškambaris, esantis tarp Renesansinės audiencijų menės ir, kaip manoma, privačių valdovo apartamentų, vėliau greičiausiai paverstų kanceliarijos patalpomis. Tokią istorinę funkciją padeda nustatyti tai, kad greta salės yra pietinė tarnybinė laiptinė, o iš patalpos greičiausiai buvo galima išeiti ir į kiemo galeriją.

Salė perdengta sijinėmis lubomis, jų tarpai suskaidyti negiliais kvadratiniais kesonais. Ateityje lubos dar bus polichromuojamos. Salės keraminės grindys atkurtos pagal autentiškus radinius, kurių formos artimos italų renesanso pavyzdžiams (pvz., grindys Urbino kunigaikščių rūmuose). Grindų dalis greta krosnies išklota glazūruotomis plytelėmis, nes, remiantis radinių statistika, viso reprezentacinio antro aukšto salių grindys XVI a. turėjo būti glazūruotos. Tačiau praktiškumo sumetimais atkuriant rūmus daugelyje patalpų atsisakyta nepatvarios glazūruotos grindų dangos. Iš švediško smiltainio atkurtų šio aukšto salių portalų formos taip pat remiasi radinių medžiaga.

Priesalyje atkurta XVI a. antro ketvirčio renesansinė koklinė krosnis. Jos kokliai dekoruoti augaliniais motyvais, bibliiniu siužetu, Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Senojo (1506–1548) herbu su monograma „S“ (Sigismundus). Krosnis yra 3,62 m aukščio, sumūryta iš 252 koklių. Rekonstrukcijos projekto autorius Gintautas Rakevičius (Pilių tyrimo centras „Lietuvos pily“). Krosnį atkūrė Vilniaus dailės akademijos Kauno dailės fakulteto specialistų grupė (vadovai Remigijus Sederevičius ir Aldona Keturakienė).

Salės kilnojamyjų vertybių ekspozicija atspindi renesanso listiką ir pereinamojo priesalio paskirtį. Todėl čia rodomi šią funkciją pabrėžiantys XVI–XVII a. baldai, kiti dailės kūriniai, taip pat Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės aukštų valstybės pareigūnų, kurie šiuose rūmuose rengė Lietuvos Statutus ir buvo artimiausi valdovų patarėjai, portretai.

Historically, this space was meant to be the anteroom between the Renaissance audience hall and, most likely, the ruler's private apartments, which were later probably transformed into offices. This historical function is suggested by the fact that the south service stairwell is near the room, and that from the room one could easily access the courtyard gallery.

The room features a beamed ceiling with shallow square coffers between the beams. A polychrome finish will be applied to the ceiling at a later date. The room's ceramic tile flooring has been recreated according to authentic finds that are similar to Italian Renaissance examples (e.g., the floors in the palace of the Urbino princes). Part of the floor near the stove is covered with glazed tiles. In the 16th century, all of the rooms and halls on the ceremonial floors would have been covered with glazed tiles. But for practical purposes (especially its museum function), during reconstruction of the palace this less durable glazed floor covering was not used in most of the rooms. The portal moulds of Swedish sandstone in the rooms on this floor are also based on archaeological finds.

The anteroom also features a recreated Renaissance tile stove from the second quarter of the 16th century. Its tiles are decorated with plant motifs, biblical themes, the coat of arms of the Grand Duke of Lithuania and King of Poland Sigismund the Old (1506–1548) bearing the monogram “S” (Sigismundus). The stove is over 3.5 metres high and made of 252 tiles. The reconstruction design is by Gintautas Rakevičius (Castle Research Centre, Vilnius). The stove was built by members of the Kaunas Faculty of Art of the Vilnius Academy of Art (group leaders Remigijus Sederevičius and Aldona Keturakienė).

The room's exhibits reflect Renaissance style and function. On display are examples of 16th and 17th-century furniture that may have been used in an entry way into the office area, and portraits of high state officials of the Grand Duchy of Lithuania who would have helped compile the Lithuanian Statutes in this palace and served as the rulers' closest advisers.

CASIMIRVS LEO
SAPIEHA.
VICE CANC. MDL.
COMES IN BICHOW
ET CZEREA. FVN D.
CART. BEREZANE NAT.
VILNE XIV. VIII AD.
MDCIX. BRESTE LAN.
10 EX TING. 1656.

